

na to, čo bolo hore uvedené o postupe súdu, a v súvislosti s tým zdôrazniť, že až do vynesenia rozsudku súdu prvej stolice predmetom rozhodovania bola len obžaloba štátneho zastupiteľstva a že tedy súd ani nemohol rozhodovať o volajúcej obžalobe poškodeného. O tomto dôvode zmätku nemôže tedy byť reči. Napokon ani všeobecnou námietkou, že súd nenariadil opravné pokračovanie v smysle § 20 por. nov., nebol poznačený žiadosť z dôvodov zmätku podľa zákona prípustný.

Čís. 4612.

Směnka vydaná kupitelem na celou kupní cenu nebo na její část, najmě na část zbývající po hotové splátce, může býti platidlem, nebo jen prostředkem k zabezpečení pohledávky vzešlé prodávateli z kupní ceny; v tomto případě trvá pohledávka z kupní ceny dále a kupní cena je kupitelem zaplacená teprve, až složí směnečnou valutu u držitele směnky; do té doby zůstává účinnou výhrada vlastnického práva přes odevzdání směnky.

Pojistné, které kupitel dostal v případě zkázy (znehodnocení) věci, je předmětem oné výhrady vlastnického práva prodávatele a věci kupiteli po rozumu § 183 tr. zák. svěřenou jen, bylo-li pojištění uzavřeno prodávatelem ve vlastní prospěch (na vlastní účet), nebo bylo-li ujednáno, že kupitel věc pojistí a že — nastane-li pojistný případ dříve, než bude kupní cena úplně zaplacená — případně pojistný peníz prodávateli, na jehož účet byla pak věc kupitelem pojištěna.

(Rozh. ze dne 2. února 1933, Zm II 281/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 20. května 1932, jímž byli stěžovatelé uznáni vinými zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 10, správně čís. 9 a) § 281 tr. ř. dovozuje stížnost, že souzený skutek není trestným činem, protože kupní cena, do jejíhož úplného zaplacení bylo prodávateli vyhrazeno vlastnické právo ku prodané krávě, byla již úplně zaplacená tím, že kupitelé vyhotovili a odevzdali prodávateli na částku kupní ceny zbývající po částečném hotovém zaplacení směnku, jež byla prodávateli proplacena okresní záložnou v K., která postupem směnky vstoupila do směnečných práv prodávatele, nikoli však i do jeho vlastnických práv ke krávě; kromě toho patřila pojistná částka 1912 Kč 60 h — jejíž zpronevěra dává se kupitelům za vinu vedle zpronevěry částky 1448 Kč, již kupitelé docílili prodejem krávy řezníkovi — kupitelům, protože oni byli pojistníky a

nikoliv prodatel. Vývody stížnosti není sice dolíčena beztrestnost souzeného skutku po zákonu, protože podkladem úvah dokazujících právní mylnost rozsudku mohou být jen skutečnosti zjištěné rozsudkem první stolice (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.) a napadený rozsudek nezjišťuje ani proplacení směnky záložnou, ani že pojistníky byli kupitelé — obžalovaní. Avšak opakovanými vývody poukazuje stížnost zřetelně k námitce, že nejsou v napadeném rozsudku zjištěny všechny skutečnosti, jichž jest třeba při správném výkladu k opodstatnění závěru, že šlo ve výtěžku obžalovanými za krávu docíleném a v pojistné částce jimi za krávu přijaté o věc svěřenou přes to, že byla již v době koupě část kupní cena zapravena hotově a na zbytek dána směnka. V tom smyslu (v této úpravě) jest námitka důvodná. Směnka vydaná kupitelem z příčiny kupní smlouvy na celou kupní cenu nebo na její část, najmě na část kupní ceny, zbývající po hotové splátce, může sice být platidlem, takže odevzdáním jí prodatel je kupní cena zapravena, pohledávka prodatele z kupní smlouvy zaniká a na místo této pohledávky vstupuje pohledávka ze směnky. Směnka onoho původu může však být také jen prostředkem k zabezpečení pohledávky vzešlé prodatel z kupní smlouvy, najmě prostředkem, by prodatel mohl pohledávku uplatnit a na kupiteli vymáhati ve směnečném řízení, tudíž rychleji, než by se dalo uplatnit a vymoci v řízení obyčejném, jakož i prostředkem, by si eskomptem směnky opatřil ihned co kupitel zapraví teprve později, ovšem opatřil to jen jako zálohu, protože je z důvodu eskomptu směnky povinen v případě liknavosti kupitele směnku vyplatit čili, co jako směnečnou valutu obdržel, vrátit. V případech tohoto druhu trvá pohledávka z kupní ceny přes vystavení směnky dále a kupní cena je kupitelem zaplacená teprve tím, že kupitel složí valutu směnky u jejího držitele; do té doby zůstává v případech takového rázu výhrada vlastnického práva účinnou přes odevzdání směnky. Určení, zda tu je první či druhá eventualita, je věcí výkladu dotčeného ujednání stran a přísluší proto jako skutkové zjišťování soudu nalézacímu, jemuž je přihlížeti nejen k tomu, co stranami výslovně ujednáno, nýbrž i k tomu, k čemu směřovala vůle prodatele a kupitele podle okolností souběžných. Najmě může v souzené trestní věci údaj svědka K-a opakovaný v rozsudku být poukazem, že v dotčené směnce nešlo o platidlo, nýbrž jen o plnění na místě placení.

Případnou zkázu nebo znehodnocení věci prodané a kupiteli odevzdané pak nese v případech výhrady vlastnictví až do zaplacení kupní ceny prodatel (srovnej § 1311 obč. zák. a rozh. čís. 853 sb. n. s. civ.). Arciť mohou i z toho plynoucí zájmy prodatele na prodané věci být ve prospěch (na účet) prodatele pojištěny kupitelem, jenž může však pojistit také jen své zájmy nebo třeba věc na svůj účet (srovnej nález čís. 8462 sb. n. s. civ.). Pojistná částka, již obžalovaní obdrželi a sobě ponechali, mohla by být jako věc vstoupivší na místo krávy, jež byla až do zaplacení kupní ceny, tudíž i v době nahodilého znehodnocení (onemocnění) vlastnictvím prodatele, předmětem výhrady vlastnického práva prodatelova a věcí kupitelům svěřenou jen, kdyby bylo pojištění

uzavřeno a to ve vlastní prospěch (na vlastní účet) prodátem, nebo kdyby bylo ujednáno, že kupitelé krávu pojistí a že, kdyby nastal pojistný případ dříve než bude kupní cena úplně zaplacená, případně pojistný peníz prodátemi, na jehož účet pak byla kráva kupiteli pojištěna. Skutečnosti, jichž by bylo podle těchto úvah třeba k opodstatnění závěru, že šlo ve výtěžku a v pojistné částce o věci stížené výhradou vlastnického práva prodátemova a tím o věci svěřené, nejsou napadeným rozsudkem zjištěny ani po stránce objektivní, tím méně je jím zjištěno vědomí obžalovaných o nich. Kladný výrok o vině stěžovatelů je tudíž po případě výsledkem nesprávného použití zákona. Bylo proto rozsudek zrušiti z důvodu čís. 9 a) § 281 tr. ř. jako zmatečný již v zasedání neveřejném za předpokladů § 5 trest. nov., a věc vrátiti soudu první stolice k opětnému jednání a rozhodnutí. Soudu první stolice se připomíná, že bude na něm zjistiti přesněji než se stalo ve zrušeném rozsudku i, který z obou obžalovaných krávu koupil, kupní cenu a pojistnou částku přijal a sobě ponechal anebo spotřeboval, nedojde-li, což rovněž není v napadeném rozsudku projevováno, k řádně opodstatněnému předpokladu spolupachatelství obou obžalovaných; podrobnějšího zjištění vyžadují i otázky, souvisící s okolností směny krav a s případným ručením prodáteme záložně z důvodu eskomptu směny obžalovaných.

Čís. 4613.

Při spolupachatelství na zločinu loupeže kvalifikované podle § 349 odst. II tr. zák. jest považovati za pachatele nejen toho, kdo přímo vykoná celou činnost, z níž nastal výsledek nutný k naplnění skutkové podstaty tohoto složeného trestného činu, nýbrž i toho, kdo vykoná činnost vedoucí jen k jednomu z těchto výsledků, byl-li ve vzájemném dorozumění s jiným pachatelem, vykonávším činnost, vedoucí k druhému výsledku a směřoval-li jejich úmysl shodně i k tomuto výsledku, způsobenému jen jedním ze spolupachatelů.

Za pokus zločinu loupeže, při němž byl úmyslně zabít člověk, jest uložiti trest dočasné káznice od tří do patnácti roků (§ 66 odst. III. tr. zák.).

(Rozh. ze dne 2. února 1933, Zm IV 469/32.)

Obžalovaný P. L. domluvil se se svým společníkem I. L., že přepadnou a oloupí J. D-e st., o němž věděli, že má u sebe peníze za prodaný dobytek. Sledovali ho proto, když se vracel se svým synem J. D. ml. domů, při čemž I. L. byl ozbrojen nabitým revolverem a obžalovaný P. L. věděl, že jeho společník jest odhodlán této zbraně při loupeži použití. Oba pachatelé přepadli J. D-e st., povalili a bili ho a obžalovaný P. L. snažil se vyrvati mu tašku s penězi. Přepadenému se podařilo tašku s penězi nenápadně odhoditi a posléze i prchnouti, když mu jeho syn J. D. ml. byl přispěl ku pomoci; společník obžalovaného P. L-o (I. L.) však při tom P. L. ml. ranou z revolveru zastřelil. Oba pachatelé potom uprchli z místa činu bez kořisti. **P o r o t n í s o u d**